

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 168/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. I. Z., B., zastúpeného advokátkou Mgr. H. S., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 87/06 z 13. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. I. Z. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. marca 2008 doručená sťažnosť Ing. I. Z., B. (ďalej len „sťažovateľ“) zastúpeného advokátkou Mgr. H. S., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 87/06 z 13. septembra 2007.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Som výlučným vlastníkom rodinného domu... v B... V tomto rodinnom dome sú dve samostatné bytové jednotky a spoločné priestory. Byt na poschodí obýval od roku 1947 M. O. spolu s manželkou P. O. a neskôr aj ich synom Ing. J. O., po smrti M. O. ostala v byte bývať jeho manželka spolu so synom. Byt na prízemí rodinného domu obývam ja spolu s manželkou.

M. O. vzniklo právo užívať predmetný byt na základe výmeru S. v B. zo dňa 20. 10. 1947... Tým, že sa M. O. stal užívateľom bytu počas trvania manželstva, vzniklo jemu a jeho manželke... právo spoločného nájmu (užívania) bytu manželmi.

Vlastníkom predmetného rodinného domu som sa stal z polovice dedením po mojom otcovi v roku 1986 a z polovice kúpou v roku 1991 od ostatných spoluvlastníkov domu. Rodinný dom bol nepretržite vo vlastníctve súkromných osôb, pričom len vzhľadom na politickú a hospodársku situáciu v roku 1947 bol neb. M. O. prikázaný do nájmu bytu v predmetnom rodinnom dome. Na tomto mieste je nevyhnutné uviesť, že nakoľko predmetný rodinný dom bol a je nepretržite vo vlastníctve fyzických osôb, nejde o dom, ktorý by bol pôvodným vlastníkom vrátený podľa reštitučných predpisov, teda nejde o dom reštituovaný.

K výpovedi z nájmu bytu som pristúpil z viacerých dôvodov, a to najmä z dôvodu, že vzťahy medzi mnou (spolu s manželkou) a nájomcami boli vyostrené natoľko, že to nad znesiteľnú mieru zasahovalo (a naďalej aj intenzívne zasahuje) do mojich práv, čo sa výrazne odzrkadlilo aj na mojom zdraví.

Vo výpovedi z nájmu bytu som uviedol výpovedné dôvody podľa § 711 ods. 1 písm. c), d), e) a g) Občianskeho zákonníka... Za najväznejšie dôvody, pre ktoré som pristúpil k nájmu, považujem poškodzovanie bytu nájomcami, viacnásobné vytopenie bytu nájomcami, ubytovanie mne neznámych osôb po dlhšiu dobu v byte bez môjho súhlasu, skutočnosť, že nájomcovia byt nemali ovali ani nenatreli okná niekoľko desaťročí, okná na zimu zatesňujú tak, že ich pribíjajú klincami a podobne. Na všetky dôvody výpovede boli

nájomcovia opakovane a písomne pred podaním výpovede upozorňovaní, o čom som prvostupňovému súdu predložil písomné dôkazy...

Okrem týchto dôvodov však za najvážnejšie dôvody, pre ktoré som pristúpil k výpovedi z nájmu bytu, považujem:

- platenie nájomného vo výške, ktorú navrhovatelia svojvoľne považujú za dôvodnú...

Na podklade žaloby o určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu zo dňa 04. 06. 2002, listinných dôkazov a výpovedí účastníkov konania prvostupňový súd skonštatoval, že dôvody výpovede nájmu bytu, ktorú som dal M. O. s manželkou, nie sú dostatočne skutkovo vymedzené, sú len opisné a preto je výpoveď neplatná, pričom súd po vykonanom dokazovaní taktiež skonštatoval, že ani jeden z výpovedných dôvodov nie je preukázaný. S uvedeným rozsudkom som nesúhlasil a včas som voči nemu podal odvolanie. Za jedno z najzávažnejších pochybení rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I považujem okrem nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci aj to, že súd si jednostranne osvojil tvrdenie nájomcov, že predmetný rodinný dom je reštituovaný, a teda sa naň vzťahuje právna úprava regulovaného nájomného, čo však skutočnosti nezodpovedá...

Nakoľko som so závermi prvostupňového súdu nesúhlasil, podal som dňa 07. 02. 2006 proti tomuto rozsudku odvolanie. Krajský súd vytýčil pojednávanie 19 mesiacov po podaní odvolania. Krajský súd na pojednávaní vec prejednal a vo svojom rozsudku uviedol, že výpoveď doručená len jednému z manželov nemôže vyvolať zánik nájomného vzťahu ani u jedného z manželov, a teda že k výpovedi z nájmu bytu ani nedošlo. Vo svojom odôvodnení následne uviedol, že vo vzťahu k druhému účastníkovi tu chýba existencia hmotnoprávneho úkonu prenajímateľa, ako prejavu vôle adresovaného aj tomuto spoločnému nájomcovi bytu, smerujúceho k ukončeniu jeho nájomného vzťahu.

S právnym názorom Krajského súdu nesúhlasím, a to aj napriek tomu, že v obdobnej veci rovnako rozhodol aj Najvyšší súd SR, sp. z. 2 Cdo 137/2003...

Proti rozsudku odvolacieho súdu som podal dňa 11. 01. 2008 dovolanie...

Dovolacie konanie nie je do dnešného dňa ukončené. Napriek tejto skutočnosti podávam ústavnú sťažnosť, pretože ako rozsudok prvostupňového súdu tak aj rozsudok odvolacieho súdu porušuje moje základné právo vlastníť majetok a slobodne s ním nakladať a môj zdravotný stav je v súčasnosti tak vážny, že nie je viac odo mňa spravodlivo možné

očakávať, aby som aj naďalej trpel neustále ataky zo strany nájomcov, zotrúval s nájomcami v nanútenom nerovnovážnom vzťahu a žil v neistote a nepretržitom psychickom napätí...

Z týchto dôvodov žiadam Ústavný súd, aby moju ústavnú sťažnosť s poukazom na § 53 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. prijal, a to aj napriek tomu, že nie je dodržaná zákonná lehota na podanie ústavnej sťažnosti...

Na doplnenie Ústavnému súdu uvádzam, že v konaní pred odvolacím súdom som na svoju obranu súdu predložil rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva... Európsky súd pre ľudské práva vydal v konaní pred Veľkou komorou rozsudok, v ktorom jednomyselne skonštatoval, že vo veci Hutten-Czapska vs. Poľsko došlo k porušeniu článku I. Dodatočného protokolu zo dňa 20. 03. 1952 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko sťažovateľka bola jednou z množstva majiteľov domov postihnutých reštriktívnym systémom nájomného. Ďalej skonštatoval, že vyššie uvedené porušenie malo pôvod v systémovom probléme spojenom so zle fungujúcou poľskou legislatívou a to tak, že tento systém ukladal a naďalej ukladá obmedzenia práv majiteľov domov a nezabezpečoval a stále nezabezpečuje majiteľom domov postup alebo mechanizmus, ktorý by im umožňoval pokryť straty spojené s údržbou majetku...

V tomto smere som dňa 11. 09. 2006 podal podnet na Generálnu prokuratúru SR na podanie návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom o súlade právnej úpravy v oblasti regulácie cien nájmu bytov s Ústavou SR a s článkom I Dodatočného protokolu zo dňa 20. 03. 1952 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd... Z dôvodu, že bol prijatý zákon č. 200/2007 Z. z. som opätovne podal podnet na Generálnu prokuratúru SR s výsledkom, že generálny prokurátor dňa 21. 03. 2007 podal Ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade zákona č. 200/2007 Z. z. s Ústavou Slovenskej republiky a následne navrhol pozastaviť účinnosť ustanovení napadnutých týmto návrhom.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí sťažnosti nálezom rozhodol, že jeho základné právo podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu boli rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 87/06 porušené, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 200 000 Sk a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho ústavou a dodatkovým protokolom garantovaného práva vlastníť majetok rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Co 87/06 z 13. septembra 2007.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia, opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu, ktorým sú aj zbytočné prieskumy v konaní pred všeobecnými súdmi, sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 87/06 z 13. septembra 2007, proti ktorému sťažnosť smeruje, nadobudol právoplatnosť 13. decembra 2007. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 17. marca 2008, to znamená po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008

